భారతనారి జిందాబాద్!

వసుంధర

అప్పుడే సినిమా వదిలారు. జనం గుంపులు గుంపులుగా బయటకు వస్తున్నారు.

"జన్మలో మళ్ళీ సినిమా చూడకూడదు—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"ముఖ్యంగా తెలుగు సినిమా...." అన్నాడు శర్మ.

"అందులోనూ హిట్ పిక్చర్..." అన్నాడు శాస్త్రి.

"అప్పటికీ ఒకటా, రెండా.... నూటయాభై రోజులు ఆగాం — ఇంకా జనం విపరీతంగా మెచ్చేసుకుంటూ తండోపతండాలుగా చూసేస్తూంటే — మనం మాత్రం మానవమాత్రులం కాదా—అందుకే సినిమా బాగుంటుందని పొరబడ్డాం—...."

"అందుకే జన్మలో మళ్ళీ తెలుగు హిట్ పిక్చర్ చూడకూడదు...."

శర్మ అనుమానంగా—"అవునూ—నెల్లాళ్ళ క్రితం కూడా మనమిలాగే అనుకున్నామేమో—" అన్నాడు.

4

"నెల్లాళ్ళ క్రితం కాదు—వారం రోజుల క్రితం—" శాస్త్రి సవరించాడు.

"ఛీ ఛీ—మనకు బొత్తిగా మాట నిలకడలేకుండా పోయింది—" శర్మ బాధపడ్డాడు.

"ఏం చేస్తాం? ఒకే సమయంలో రెండు హిట్ పిక్చర్లాడుతూంటే ఎవరికైనా మాట నిలకడ లేకుండా పోతుంది—...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"అలాంటప్పుడు జన్మల గురించి మాట్లాడకూడదు. మళ్ళీ పదిరోజులదాకా అనో.... వారం రోజులదాకా అనో—.... సినిమా చూడమనుకోవాలి...."

"నా ప్రియమైన స్నేహితుడా—అలాగనుకున్నప్పుడు మర్నాడే సినిమా చూసేస్తాం...."

శర్మ నవ్వాడు — "నాకు తెలుసు. కానీ లక్ష రూపాయల అప్పు ఎగేసిన వాడికంటె పదిరూపాయలే ఎగేసిన వాడు పుణ్యాత్ముడు కదా!"

"నువ్వో విషయం మర్చిపోతున్నావు—" అన్నాడు శాస్త్రి—"హిట్ తెలుగు సినిమా చూసినవాడు చచ్చిన వాడితో సమానం. ఆ విధంగా ఒకో సినిమా చూసినపుడల్లా మనం చనిపోయి మరో జన్మ ఎత్తుతున్నాం. అందువల్ల ఈ జన్మకు మళ్ళీ సినిమా చూడమనుకోవటం వల్ల ఏ మాత్రమూ మాటతప్పే ప్రమాదంలేదు—...."

"ఆహా — ఇప్పటికి నా మనసు తేలికపడింది—" అన్నాడు శర్మ.

"నా కడుపు చాలా సేపట్నించి తేలికగా వుంది—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"అవునూ—మన పర్సు కూడా తేలికగా ఉన్నట్లు గుర్తు—" అని శర్మ జేబులో చెయ్యిపెట్టి—"అరే—

అసలు జేబే తేలికై పోయిందే!" అన్నాడు.

ఎవడో శర్మ జేబులోంచి పర్సు కొట్టేశాడు.

"అంత అజాగ్రత్తగా ఎలా వున్నావు?" శాస్త్రి మందలించాడు.

"హిట్ తెలుగు సినిమా చూస్తున్నా కదా—మతి మతిలో లేదు...."

"ఇప్పుడేం చేయడం?" శాస్త్రి వాపోయాడు. అతడి కడుపు ఇంకా ఇంకా తేలికై పోతోంది.

"దారికాద్దాం...." అన్నాడు శర్మ.

"ఓపిక లేదు. పరుగెట్టడం మాట అటుంచి కనీసం నడిచే ఓపిక కూడా లేదు...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఎలాగో నాలుగడుగులు వేశావంటే—అదిగో ఆ కనిపించే హోటల్లో భోజనం పెట్టిస్తాను—" అన్నాడు శర్మ.

"నిన్నే నమ్ముకుని ఆ నాలుగడుగులూ వేస్తాను-...." అన్నాడు శాస్త్రి.

ఇద్దరూ దగ్గర్లోని భోజన హోటలుకు వెళ్ళారు.

ప్రొప్రయిటరు వీళ్ళవంక ఎగాదిగా చూస్తూ-"ముందు కూపన్లు తీసుకోవాలి—" అన్నాడు.

"ఈ ప్రపంచంలో మనిషి మనిషిని అనుమానించటం కంటె అవమానం లేదు. అందుకనే మేము భోంచేశాకనే కూపన్లు తీసుకుంటాం—" అన్నాడు శర్మ.

"మీ సిద్ధాంతం నాకు నచ్చింది. మీరు నన్ను అనుమానించకుండా నా చేతికో వందరూపాయల నోటు ఇచ్చి లోపలకు వెళ్ళి భోంచేసి రండి. తిరిగిరాగానే చిల్లర మీకు ఇస్తాను—" అన్నాడు ప్రొప్రయిటరు.

"ఇన్నేళ్ళుగా హోటల్ నడుపుతూ ఓ పరమ సత్యం

గ్రహించనందుకు నిన్ను చూస్తే నాకు చాలా జాలిగా వుంది—" అన్నాడు శర్మ.

"ఏమిటూ పరమ సత్యం?" అన్నాడు ప్రొప్రయిటరు.

"వంద రూపాయలనోటు జేబులో వున్నవాడెవడూ నీ హోటలుకు భోజనానికి రాడు—" అన్నాడు శర్మ.

ప్రొప్రయిటరు చలించకుండా - "జోకు చాలా బాగుంది. అయినా సరే కూపన్ లేకుండా మీకు నేను భోజనం పెట్టలేను—" అన్నాడు.

మిత్రులిద్దరూ బయటకు వచ్చారు.

"మన నెరిగిన వాళ్ళందరూ మనకంటె తెలివిమీరి పోతున్నారు. కారణమేమిటంటావ్?" అన్నాడు శర్మ.

"అవసరం...." అన్నాడు శాస్త్రి—"ఇంక నువ్వు నన్ను ప్రశ్నలు వేయకు. నీరసం వచ్చేస్తోంది. జవాబులు చెప్పలేను—"

"ఈ ఊళ్ళో హోటళ్ళకు కరువా—అదిగో ఆ కాఫీ, భోజన హోటలుకు వెడదాం—" అన్నాడు శర్మ.

వీళ్ళను చూస్తూనే ఆ ప్రొప్రయిటర్—"రేపొద్దుటికి కావలసిన పిండిలన్నీ రుబ్బటం అయిపోయింది. ఇంకో రోజు కనబడండి—" అన్నాడు.

"రోజులు మారిపోతున్నాయి-" శర్మ నిట్టూర్చాడు.

"ఎందుకూ అని అడక్కు. నీరసంగా వుంది. చెప్ప లేను—" అన్నాడు శాస్త్రి.

శర్మ అతడిని మరో హోటలుకు తీసుకెళ్ళాడు.

"మీరు రుబ్బిన పిండి సరిగ్గా పులవటంలేదు...." అన్నాడు ప్రొప్రయిటర్.

ఇంకో హోటలుకు వెడితే — "నేను ఎలక్ట్రికల్ రుబ్బురోళ్ళు కొని నాలుగు రోజులైంది—" అని

చెప్పాడు.

"ఇదేంటి గురూ—ఎక్కడికి వెళ్ళినా పిండి రుబ్బడం గురించే చెబుతున్నారు. మనం ఎన్ని హోటళ్ళలో పిండి రుబ్బామేమిటి?" అన్నాడు శర్మ.

"అబ్బా....నీరసం....నో క్వశ్చన్స్...."

"వెధవది. రోజులు దారుణంగా మారిపోతున్నాయి. పిండి రుబ్బడానికి సిద్ధపడ్డా హోటళ్ళలో భోజనం దొరకడంలేదు...." శర్మ నిట్టూర్చాడు.

"ఓ మాట చెప్పనా?" అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఊఁ."

"అంతా మన మేలుకే అంటారు. వెనకటికి ఓ రాజు గారి వేలు తెగిపోతే అదే ఆయన ప్రాణాలు కాపాడిందట. మొత్తం కథ చెప్పే ఓపిక లేదు కానీ—మనకు హోటల్ భోజనం దొరక్కపోవడమే మంచిది...." అన్నాడు శాస్త్రి—"వెధవది—హిట్ తెలుగు సినిమా చూసి హాల్లోంచి బయటకు వచ్చేక హోటల్ భోజనం ఏం సయిస్తుంది? మంచి ఇంటి భోజనం...."

"నీ అయిడియా బాగుంది. కానీ ఏ యింటికెళ్ళాలి?"

"అబ్బా—నీరసం—నో క్వశ్చన్...."

"అడ్డమైన వాగుడూ వాగుతున్నావు. నా ప్రశ్న వినేసరికి నీరసం వచ్చేస్తుందేం?" అన్నాడు శర్మ.

"అయ్యో....ఇది కూడా ప్రశ్నే...."

సరిగ్గా అప్పుడే వాళ్ళ పక్కన ఓ రిక్షా ఆగింది—"మంచి ఫామిలీ లేడీ సార్...."

2

శాస్త్రి చటుక్కున రిక్షా ఎక్కి కూర్చున్నాడు. శాస్త్రి వెనకనే శర్మ కూడా రిక్షా ఎక్కి—"మంచి

ఫామిలీ లేడీ అన్నావు కదూ!" అన్నాడు.

"అవునండి...." అన్నాడు రిక్షావాలా.

"నా స్నేహితుడు మంచి ఆకలిమీద వున్నాడు—" అన్నాడు శర్మ.

"ఆకలితో వున్నవాళ్ళను తృప్తిపర్చడానికి ఆయమ్మ తర్వాతేనండి...."

"మరి — డబ్బులడుగుతుందా?" అన్నాడు శర్మ కంగారుగా.

"బాగుందండి. యెవరైనా ఊరికే ఆకలితీరుస్తారా?"

శర్మ మరి కాస్త కంగారుగా—"ఇంట్లో ఎంతమంది వుంటున్నారు?" అన్నాడు.

"అబ్బే—ఆమె తప్ప ఇంకెవ్వరూ లేరండి...."

శర్మ తేలికగా నిట్టూర్చాడు. మళ్ళీ అతడికింకో అనుమానం వచ్చింది—"మేము వెళ్ళేసరికి భోజనం సిద్ధంగా వుంటుందా?"

"మీకా అనుమానమే అక్కర్లేదు. రాత్రివేళ ఏ టైములో వెళ్ళినా భోజనం తయారుగానే వుంటుంది—" అన్నాడు రిక్షావాలా.

"రాత్రి వేళ అంటున్నావు. మరి పగలు....?" అన్నాడు శర్మ.

"ఫామిలీ లేడీ అని చెప్పానుకదండీ-అక్కడ రాత్రి భోజనమే!"

"ఓహో—" అని ఊరుకున్నాడు శర్మ.

ఇంట్లో ఒక్కర్తే వుంటోంది. ముందు తమకు భోజనం పెడితే ఆ తర్వాత ఏదో చేసి మభ్యపెట్టవచ్చు. ఆడది....

రిక్షా ఓ ఇంటిముందు ఆగింది.

శర్మ రిక్షా దిగాడు. శాస్త్రిని దింపాడు.

"ఇదేనా ఇల్లు?" శర్మ అడిగాడు.

రిక్షావాలా వేలితో చూపిస్తూ—"అదే!" అన్నాడు.

చిన్న పెంకుటిల్లు అది.

"బాగుందోయ్—" అన్నాడు శర్మ. మిత్రులిద్దరూ ముందుకు నడిచారు.

"బాబూ-డబ్బు లివ్వండి—" అన్నాడు రిక్షావాలా.

"భోంచేసి రాగానే మళ్ళీ మా యింటికి తీసుకు వెళుదువుగాని. బయిట కూర్చో. వచ్చేక డబ్బులిస్తాను" అన్నాడు శర్మ.

"అలా వద్దండి. డబ్బులిచ్చేసి వెళ్ళిపోండి—...." అన్నాడు రిక్షావాలా.

"డబ్బులిచ్చేస్తే—నువ్వు వెళ్ళిపోతావు... "

"నేను వెళ్ళిపోవాలండి....అందుకే డబ్బు లడుగుతున్నాను...."

"అయితే నూర్రూపాయల చిల్లరుందా?" అన్నాడు శర్మ.

"వుందండి...." అన్నాడు రిక్షావాలా తడుముకోకుండా.

శర్మ తడబడిపోయి—"నిజంగా వుందా?" అన్నాడు.

"ఉందండి—"

"నూర్రూపాయల చిల్లరున్నవాడివి నమ్మలన్నమాత్రం నమ్మలేవూ?" దీనంగా అన్నాడు శర్మ.

"నమ్మను కాబట్టే నా దగ్గర నూర్రూపాయల చిల్లరుంది...."

శర్మ క్షణం ఆలోచించి—నీకెంతివ్వాలి?" అన్నాడు.

"పదిరూపాయలు...."

"ఈ కాస్త దూరానికి పదిరూపాయలా?"

"నా దగ్గరలాంటి చేరాలుండవండి. చేరమారే బుద్ధి వున్నవాళ్ళు—రిక్షా ఎక్కేముందు అడాలి...."

"సరే.... నేను వేసుకున్న చొక్కా ఖరీదు ఎంతో చెప్పగలవా?" అన్నాను శర్మ.

"ఎంతైతే నాకెందుకండీ—" అన్నాడు రిక్షావాలా.

"ఇది వందరూపాయలు చేస్తుంది. తెలుసా?"

రిక్షావాడు చిరాగ్గా చూసి — "అయితే నన్నేం చెయ్యమంటారు?" అన్నాడు.

"ఇది నీకెవ్వరైనా పాతిక రూపాయలకు ఇస్తారంటే నమ్ముతావా?"

"నమ్మను—"

"నేను నీకు దీన్ని పాతిక్కే అమ్మేస్తున్నాను. నాకో పదిహేనిలా ఇచ్చేయ్—"

రిక్షావాలా తెల్లబోయి — "బట్టలు చూసి మోస పోయాను. మీ దగ్గర డబ్బుల్లేవా?" అన్నాడు.

"మమ్మల్నెరిగున్న వాళ్ళెవరూ మా బట్టలు చూసి మోసపోరు. మా దగ్గర డబ్బులుంటే చొక్కా ఎందు కమ్ముకుంటాం?" అన్నాడు శర్మ.

"నాకు చొక్కా వద్దు. డబ్బులే కావాలి...." అన్నాడు రిక్షావాలా.

"నేను చొక్కాయే యిస్తాను. నూరురూపాయల చిల్లర దగ్గరెట్టుకుని చొక్కా కొనుక్కోనంటావేం?" అంటూ దబాయించాడు శర్మ.

రిక్షావాలా కేకలు ప్రారంభించాడు.

"శర్మా—నాకు నీరసం పెరిగిపోతోంది-" అన్నాడు శాస్త్రి.

"సరే— ఇంక వీణ్ని కరుణించి లాభంలేదు—"

అంటూ శర్మ రిక్షావాలాను సమీపించి కాలరు గట్టిగా పట్టుకుని మెడ నరంమీద ఓ దెబ్బవేశాడు. అంతే—వాడు మూలుగుతూ పడిపోయాడు.

అప్పుడు శర్మ రిక్షా సీటు ఎత్తి చూశాడు. డబ్బాలో నూటపాతిక రూపాయలున్నాయి. అన్నీ తన జేబులో పెట్టుకున్నాడు. రిక్షావాలాను రిక్షాలో కూర్చోపెట్టాడు. రిక్షాను శాస్త్రి రోడ్డుపక్కగా పెట్టాడు.

3

రిక్షావాలా చూపించిన చిన్న పెంకుటింటి తలుపు తట్టాడు. కొద్ది క్షణాల్లో ఆ ఇంటి తలుపు తెరుచుకుంది. సుమారు పాతికేళ్ళలోపు యువతి తలుపుతీసి-"లోపలకు రండి!" అంది.

శాస్త్రి, శర్మ—ఇద్దరూ లోపల ప్రవేశించారు.

"చాలా ఆకలిగా వుంది. భోజనం కావాలి—" అన్నాడు శర్మ.

"భోజనం మీ ముందు సిద్ధంగా వుంది-" అన్నదామె.

శాస్త్రి చుట్టూ చూశాడు.

"ఏదీ—ఎక్కడా కనిపించదేం?" అన్నాడు శర్మ.

"భోజనమంటే — నేనే! ఈ సమయంలో నన్ను మించిన భోజనం మీకెక్కడ దొరుకుతుంది?" అందా యువతి.

"ఓహ్—" అన్నాడు శర్మ. "వెధవ సినిమా చూసి మతి పోగొట్టుకున్నాం. ఆ రిక్షావాలా మాటలకప్పుడే అర్థం తెలియాల్సింది—" అనుకుని—"ఇంట్లో నువ్వు తప్ప వేరే భోజన మేమీ లేదా?" అన్నాడు.

అప్పుడామె అతణ్ని పరిశీలనగా చూసి—"వుంది—" అంది.

"ముందు అన్నం వడ్డించు. మిగతా మాటలు తర్వాత" అన్నాడు శర్మ.

ఆమె వారిద్దరికీ ఆదరించి అన్నం పెట్టింది. ఇద్దరూ అవురావురుమంటూ భోంచేశారు.

"కన్న తల్లి కంటె మిన్నగా ఆదరించావు. థాంక్స్" అన్నాడు శర్మ.

"నా ప్రాణం లేచి వచ్చింది. మళ్ళీ పునర్జన్మ ఎత్తి నట్లుంది—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"నీ చేతిలో అమృతముంది. ఈ భోజనానికి విలువ కట్టలేం—" అన్నాడు శర్మ.

"నా దగ్గరకు అన్నానికి వచ్చిన మొదటి మనుషులు మీరు—" అందా యువతి.

"అయితే మమ్మల్ని బాగా గుర్తుంచుకో — ఇంక సెలవు తీసుకుంటాం—"

"అప్పుడే వెళ్ళిపోతారా?" అందా యువతి.

"మా పని అయిపోయిందిగా..-" అన్నాడు శాస్త్రి.

"నాతో కాసేపు సరదాగా గడపాలని లేదా—" అన్నదామె.

"లేదు. ఇంటికిపోయి నిద్రపోవాలని వుంది—" అన్నాడు శర్మ.

"అయితే మీరు నన్ను సరిగ్గా చూడలేదు—...." అందా యువతి. ఆమె వారిని ఆకర్షించడానికి ప్రయ త్నించింది.

శర్మ ఇబ్బందిపడుతూ—"ఆకలితో వున్నప్పుడు అన్నం పెట్టావు. నీలో నేను తల్లిని చూశాను. దయుంచి ఇలా ప్రవర్తించకు—" అన్నాడు.

"నాకు డబ్బు కావాలి—" అన్నదామె.

"ఎంత?"

"మీ సంతోషాన్ని బట్టి ఎంతైనా ఇవ్వవచ్చు. కానీ వందరూపాయలకు తగ్గకూడదు...." అందాయువతి.

"అయ్యో—రెండు భోజనాలకు వందరూపాయలా? ఇది కన్నతల్లి లక్షణంకాదు-" అని వాపోయాడు శాస్త్రి.

"అందుకే నేను కన్నతల్లిని కావాలనుకోవటంలేదు" అందా యువతి తన వయ్యారాలను ఒలికిస్తూ, వంపు సొంపులను బాహాటంగా ప్రదర్శిస్తూ.

"మా దగ్గర డబ్బులేదు...."

"ఉంది....చూశాను...."

శర్మ అప్రయత్నంగా తన జేబువంక చూశాడు. పల్చని పోలీఎస్టర్ చొక్కా జేబులోంచి నోట్లు కనబడు తున్నాయి.

"కష్టజీవుల దగ్గర్నుంచి డబ్బు ఆశించటం నీకు న్యాయంకాదు—" అన్నాడతను.

"నువ్వు కష్టజీవివి కాదు—...." అన్నదామె.

"కానీ ఈ డబ్బు కష్టజీవిది...."

"ఎవరా జీవి? నీ మిత్రుడా?"

శర్మ ఆ డబ్బు ఎవరిదో తమకెలా వచ్చిందో చెప్పాడు.

తెల్లబోయిందామె. వీధిలోకి వెళ్ళి చూస్తే రిక్షా కన బడింది. వీళ్ళ కథను నమ్మక తప్పలేదు.

"పాపం—వాడు కష్టపడి సంపాదించిన డబ్బు మీరు తీసుకుంటారా?"

శర్మ నవ్వి—"వాడు కష్టపడి సంపాదించాడో లేదో నాకు తెలియదు. అయినా ఈ డబ్బు నాకక్కర్లేదు. స్పృహలేని మనిషి దగ్గర డబ్బుంటే ప్రమాదమని అందాకా నా దగ్గరుంచాను. వెళ్ళేటపుడు మళ్ళీ వాడికే

యిచ్చిపోతాను...." అన్నాడు.

"మరి నా సంగతి?"

"నీ భోజనం మాకెప్పుడూ గుర్తుంటుంది. ప్రస్తుతానికి మా దగ్గర డబ్బులేదు. కానీ ప్రతిఫలంగా నువ్వేమడిగినా చెయ్యగలం...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"అర్జంటుగా నాకు వందరూపాయలు కావాలి. లేకపోతే ఉదయం నా భర్త వచ్చి నా ప్రాణాలు తీస్తాడు...." అన్నదా యువతి.

ఆమె మాటలు మిత్రులిద్దరికీ ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించాయి — "ఏమన్నావ్?" అన్నారిద్దరూ ఒకేసారి ఏక కంఠంతో.

ఆమె తన కథ చెప్పుతుంది.

ఆమె పేరు నీరజ. భర్త పేరు శ్యామలరావు. అతడికి ఎన్నో వ్యసనాలున్నాయి. పెళ్ళి చేసుకుని ఆమెను వ్యభిచారిణిగా మార్చాడు. రోజూ ఉదయం వచ్చేసరికి అతడికి ఆమె వందరూపాయలివ్వాలి. లేకపోతే కొరడా దెబ్బలు....

"ఎప్పుడైనా కొట్టాడా?" శాస్త్రి అడిగాడు.

ఆమె చూపించింది. వీపుమీద మచ్చలున్నాయి.

"ఇది అమానుషం — వాడి అంతు చూస్తాను...." అన్నాడు శర్మ.

"అమానుషం వాడిది కాదు...." అంది నీరజ.

"మరి?"

"నిర్మలది...."

"నిర్మల ఎవరు?"

నీరజ కథ మొదలు పెట్టింది.

• • •

నిర్మల, నీరజ స్నేహితురాండ్రు.

నిర్మల కాలేజీకి కార్లో వస్తుంది. నీరజ నడిచి వస్తుంది.

నీరజకు సరైన వా అనేవాళ్ళు లేరు. ఆమె అనాథ అనిపించుకుండుకు వీల్లేకుండా బంధువులున్నారు.

నీరజ అందగత్తె. చాలా బాగుంటుందని చెప్పాలి. ఆమె ఆర్థిక పరిస్థితి అంతో యింతో తెలిసిన యువకులు చాలామంది ఆమెకు ప్రేమలేఖలు వ్రాశారు. కానీ ఆమె ఎన్నడూ ప్రిన్సిపాలుకు రిపోర్టివ్వలేదు. పేదదాని కోపం పెదవికి చేటు అని ఊరుకున్నదామె.

నీరజకు ఉత్తరాలు వ్రాసిన వారిలో ప్రసాద్ ఒకడు. ప్రసాద్ నిర్మలకు బావ. అతడొక రోజు స్వయంగా నిర్మలనే అడిగాడు—"మీ కాలేజీలో చదివే నీరజ అనే అమ్మాయికి నేను ప్రేమలేఖ వ్రాశాను. జవాబివ్వదేం?" అని.

నిర్మల అగ్గిమీదగుగ్గిలమై మొత్తం మగజాతిని దుయ్యబట్టింది.

"ప్రేమలేఖ వ్రాయడం తప్పా?" అన్నాడు ప్రసాద్.

"పరాయి ఆడదానికి వ్రాయటం తప్పే...." అంది నిర్మల.

అప్పుడు ప్రసాద్ తను నీరజను ప్రేమిస్తున్నాననీ—ఆమెకు అభ్యంతరం లేకపోతే తనామెను పెళ్ళిచేసుకుంటాననీ అన్నాడు.

"అయితే మరి నా సంగతేమిటి?"

"నీ పెళ్ళికేం బాధ—కో అంటే కోటిమంది...."

"బావా-నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నానని తెలియదా?"

అంది నిర్మల.

"నీరజను చూసేవరకూ నేనూ నిన్ను ప్రేమించాను. కానీ ఇప్పుడు.." అని అర్థోక్తిలో ఆగిపోయాడు ప్రసాద్.

నిర్మల బాగా దెబ్బతింది. ఆ తర్వాత బిజినెస్ మానేజ్ మెంట్లో ట్రయినింగ్ కని ప్రసాద్ అమెరికా వెళ్ళాడు. రెండేళ్ళ ట్రయినింగ్ అది.

నిర్మల నీరజతో స్నేహం చేసుకుంది. ఆమె పరిస్థితులు తెలుసుకుంది. ఫీజు కట్టడంలో, పుస్తకాలు కొనివ్వడంలో ఆమెకు సాయపడింది.

తర్వాత నిర్మల తన తండ్రికి నీరజ గురించీ, ప్రసాద్ తనతో అన్న మాటల గురించీ చెప్పింది. ఆయన కంగారు పడ్డాడు.

"ఇప్పుడేం చేయాలి?" అన్నాడాయన.

"బావ వచ్చేలోగా నీరజకు పెళ్ళయిపోవాలి—" అన్నది నిర్మల.

రాజు తల్చుకుంటే దెబ్బలకు కొదువలేదు. నిర్మల తండ్రి శ్యామలరావునుపట్టాడు. నిర్మల శ్యామలరావు గుణగణాల గురించి నీరజకు అబద్ధాలు చెప్పింది. నిర్మల ప్రోత్సాహం మీదనే నీరజకు పెళ్ళయింది. నిర్మల ప్రోత్సాహంతో శ్యామలరావు నీరజను వ్యభిచారిణిని చేశాడు. నిర్మల బావ అమెరికానుంచి తిరిగివచ్చాడు.

నీరజ ప్రవర్తన మంచిదికాదనీ ఆ కారణంగానే ఆమె భర్త దుర్వ్యసనాలపాలైనాడనీ నిర్మల ప్రసాద్ కు చెప్పింది. అన్నీ నమ్మాడు ప్రసాద్. ఎంతో కొంత అనుమానముంటే—ఓ రాత్రి నీరజ ఇంటికి వెళ్ళి సందేహ నివృత్తి కూడా చేసుకున్నాడతడు.

కేవలం తన స్వార్థంకోసం ఒక నిండు జీవితాన్ని

నాశనం చేసింది నిర్మల.

ప్రస్తుతం నీరజ భర్త — భార్యకు బేరాలు కుదిర్చి పెట్టడానికి ఓ రిక్షావాణ్ని నియమించాడు.

*　　　*　　　*

"అంటే నీకీ జీవితం ఇష్టంలేదా?"

"ఏ ఆడదీ ఇలాంటి జీవితానికి ఇష్టపడదు—" అంది నీరజ.

"అయితే మేము నీకు సాయపడతాం. మాతో వచ్చేసేయి. గౌరవంగా బ్రతికే ఏర్పాటు చేస్తాం..." అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఇంక గౌరవంగా బ్రతికే అవకాశం నాకు లేదు. శారీరకంగా మానసికంగా చెడిపోయాను నేను..." అంది నీరజ.

"పోనీ మేము నీకు ఎలా సాయపడగలమో చెప్పు.." అన్నాడు శర్మ.

"తిన్న భోజనానికి డబ్బివ్వలేనివాళ్ళు మీరు నాకేం సాయపడగలరు?" నిరసనగా అన్నదామె.

"మా శక్తియుక్తుల గురించి చెప్పుకోవటం బాగుండదు. చెప్పు. చేసి చూపిస్తాము...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"అయితే నిర్మలను పట్టుకొచ్చి నాకు అప్పగించండి. ఒక్క ఇరవై నాలుగు గంటలు చాలు....తర్వాత మళ్ళీ నేను మీకు అప్పగిస్తాను...." అంది నీరజ.

"ఎందుకు?"

"పగతీర్చుకోడానికి...."

"ఏం చేస్తావ్?"

"చెప్పను— ...." అంది నీరజ.

"ఆమెను చంపాలనుకుంటున్నావా?"

"చంపను. శారీరకంగా హింసించను. అవయవలోపం కలిగించను. ఇరవై నాలుగు గంటలు నా ఆధీనంలో ఉంచుకుని మళ్ళీ క్షేమంగా మీకు అప్పగించేస్తాను...."

మిత్రులిద్దరికీ కుతూహలం పెరిగిపోయింది.

"మేము నిర్మలను తెచ్చి ఇరవై నాలుగు గంటలు నీకు అప్పగిస్తాము...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"నాకా నమ్మకంలేదు. కానీ మీరు విజయం సాధిస్తే నేను చాలా సంతోషిస్తాను...." అంది నీరజ.

4

నిలువెత్తు ఇనుప గేటు.

దానిముందు సింహంలాంటి గూర్ఖా.

శాస్త్రి గేటునీ, గూర్ఖానీ ఓసారి పరీక్షగా చూసి—"ప్రసాద్ బాబుగారున్నారా?" అన్నాడు.

"లేరు—" కటువుగా అన్నాడు గూర్ఖా.

"లోపలకు వెళ్ళొచ్చా?"

"ఎందుకు?" అన్నాడు గూర్ఖా.

"ఓసారి ఇల్లు చూడాలని వుంది—"

"చూడ్డానికి వీల్లేదు...."

"ఎందుకని?"

"తెలిసినవాళ్ళనే గానీ లోపలకు పంపడానికి వీల్లేదు."

"నాకు ప్రసాద్ బాబు బాగా తెలుసు...."

"కానీ మీరెవరో నాకు తెలియను...."

శర్మ నవ్వి—"నీకు తెలిసినవాళ్ళనే గానీ ప్రసాద్ బాబుకు తెలిసినవాళ్ళని ఇంటిలోపలకు వెళ్ళనివ్వవా?" అన్నాడు.

"ప్రసాద్ బాబుకు తెలిసినవాళ్ళందరూ నాకు

తెలుసు" అన్నాడు గూర్ఖా.

"అయితే నేను తెలియదని అంటావేం?"

"మీరు ప్రసాద్ బాబు ఎరిగున్నవారు కాదు కాబట్టి."

"గూర్ఖాలక్కూడా తెలివితేటలొచ్చేశాయి....." బాధగా అన్నాడు శాస్త్రి.

సరిగ్గా అప్పుడే లోపల్నుంచి కారు ఒకటి వచ్చి ఆగింది. గూర్ఖా వినయంగా తలుపుతీశాడు.

కార్లో ముందు సీట్లో డ్రైవరున్నాడు. వెనుక సీట్లో ఓ యువతి వుంది.

"నమస్కారం నిర్మలగారూ!" అన్నాడు శర్మ చటుక్కున.

"ఎవరు మీరు?" అంది నిర్మల.

"అయ్యో—నన్ను గుర్తుపట్టలేదా?" అన్నాడు శర్మ బాధగా.

"చాలా అర్జంటు పనిమీద వచ్చాం—" అన్నాడు శాస్త్రి.

నిర్మల కారు దిగింది—"మీ పనేమిటో చెప్పండి—"

"మీతో అయిదు నిమిషాలు ఏకాంతంగా మాట్లాడాలి!" అన్నాడు శర్మ.

"ఇక్కడ చెప్పకూడదా?"

"చెబితే—మీకే నష్టం...." అన్నాడు శర్మ.

"కారు లోపలకు పోనిచ్చేదా అమ్మా—" అన్నాడు డ్రైవరు.

"ఊఁ" అంది నిర్మల.

"వద్దండి. ఏ పార్కుకైనా వెళ్ళి మాట్లాడుకోనటం మంచిది...." అన్నాడు శాస్త్రి.

నిర్మల తల ఊపింది.

శాస్త్రి, శర్మ ముందు సీట్లో కూర్చున్నారు. నిర్మల వెనుక సీట్లో కూర్చున్నది.

కారు కొద్ది నిమిషాల్లో ఓ పార్కు ముందర ఆగింది. ముగ్గురూ కార్లోంచి దిగారు. "డ్రైవర్ — నువ్విక్కడే వుండు—" అంది నిర్మల.

ముగ్గురూ పార్కులోకి వెళ్ళి ఓ చోట కూర్చున్నారు.

"ఇప్పుడు చెప్పండి...." అంది నిర్మల.

"మేము ప్రయివేటు డిటెక్టివులం...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"బల్లకట్టు లేదుకానీ మా గురించి చాలా మందికి తెలుసు—" అన్నాడు శర్మ.

"అయితే?" అంది నిర్మల.

"ఇది చాలా ముఖ్య విశేషం...." అన్నాడు శాస్త్రి.

నిర్మల కుతూహలంగా చెవులు రిక్కించింది.

"మీ భర్త ప్రసాద్ మీ ప్రవర్తనను అనుమానిస్తున్నారు—" అన్నాడు శాస్త్రి.

నిర్మల ఉలిక్కిపడి—"మీకెలా తెలుసు?" అంది.

"ఆయన మిమ్మల్ని నీడలా వెన్నంటమని మమ్మల్ని నియమించారు...."

నిర్మల తెల్లబోయింది.

గత రెండు దినాలుగా నిర్మల ఎక్కడెక్కడికి వెళ్ళి ఏమేం చేసిందో వివరంగా చెప్పాడు శర్మ.

"అంటే మీరు రోజూ నన్ను వెంటాడుతున్నారా?"

"రోజూ కాదు—గత రెండు దినాలుగా...."

"వెంటాడి మీరేం తెలుసుకున్నారు?"

"ఏమీ తెలుసుకోలేకపోయాం!" అన్నాడు శర్మ.

నిర్మల తృప్తిగా నిట్టూర్చి-"ఆ విషయం నా భర్తకు

చెప్పారా?" అంది.

"చెప్పాం—కానీ...." అన్నాడు శర్మ.

"ఊఁ కానీ...." అంది నిర్మల ఆత్రుతగా.

"ఆయనకొకావలసింది అదికాదు...."

"మరేమిటి?"

"మీరు నిర్దోషిగా నిరూపించబడాలని ఆయన అనుకోవటంలేదు. మీ దోషాన్ని నిరూపించే సరైన సాక్ష్యాన్ని సంపాదిస్తే అయిదువేలిస్తానన్నాడాయన. ఆ సాక్ష్యం తప్పుడు సాక్ష్యమైనా సరే — కోర్టువారు నమ్మేలాగున ఉంటే చాలు...."

"ఇదంతా ఎందుకు?"

"బహుశా ఆయన విడాకులు తీసుకుందామని ప్రయత్నిస్తున్నాడనుకుంటాను— ..." అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఇంతకూ మీరు నన్నెందుకు కలుసుకోవాలని అనుకుంటున్నారు?"

"మేము ప్రయివేటు డిటెక్టివులం. నేరపరిశోధనలో ఎవరికైనా సాయపడతాం తప్పితే నిర్దోషులకన్యాయం చేసే మనస్తత్వం మాకు లేదు. డబ్బు మాకు అవసరమే కానీ ముఖ్యంకాదు. మీ భర్త ఆలోచనల గురించి చెప్పి మిమ్మల్ని హెచ్చరించాలని అనిపించింది మాకు...."

నిర్మల ఆలోచనలో పడింది. ఇప్పుడు తనేం చేయాలి? ప్రసాద్‌కి ఏమయింది? అతడికి తననుంచి విడాకులు తీసుకోవలసిన అవసరమేమిటి?

శర్మ అన్నాడు—"మీ ఆయన ప్రేమలో పడ్డాడు. ఓ అమ్మాయిని తరచుగా కలుసుకుంటున్నాడు. మీ పైన నిరాసక్తతకు ఆ అమ్మాయే కారణమయుండవచ్చు. ఈ రెండ్రోజుల్లో పరిశోధించి మేము ఈ విషయం కూడా

తెలుసుకున్నాం— ....”

“ఎవరా అమ్మాయి?” అంది నిర్మల ఆత్రుతగా.

“ఆమె పేరు నీరజ అనుకుంటాను—” అన్నాడు శాస్త్రి.

నీరజ పేరు వినగానే నిర్మల ఉలిక్కిపడింది. ఆమె ఆలోచనలు పరిపరివిధాల పోయాయి. అంటే నీరజ మళ్ళీ తన భర్తను వలలో వేసుకున్నదా? అది సాధ్యమా?

“నేనా నీరజను కలుసుకుని మాట్లాడేను-” అన్నాడు శాస్త్రి.

“ఏమన్నదామె?”

“ప్రసాద్ వివాహితుడని నీకు తెలుసా అంటే తెలుసునంది. మరీ వ్యవహారమేమిటీ అంటే—ప్రసాద్ భార్య తనకు అన్యాయం చేసిందనీ—అది తను ప్రసాద్‌కి తెలియజెప్పాననీ — దాంతో అతడికి భార్య అంటే విరక్తి పుట్టిందనీ అన్నది. అప్పుడు నేనామెకు పచ్చని సంసారంలో చిచ్చుపెట్టటం ఎంత తప్పో చెప్పాను. ఒక ఆడది మరో ఆడదాని జీవితం నాశనం చేయబూను కోవటం న్యాయం కాదన్నాను. నా ఉపన్యాసం ఆమె మీద పనిచేసింది. ప్రసాద్ భార్య అనగా మీరు....తన వద్దకు వచ్చి జరిగిందానికి క్షమార్పణ కోరుకుంటే ప్రసాద్‌కి తను చెప్పినవన్నీ అబద్ధాలని చెప్పి తను అతడి జీవితం నుంచి తప్పుకుంటానని అన్నది....” అన్నాడు శాస్త్రి.

నిర్మల ఆలోచనలు చురుగ్గా పరుగెత్తాయి. తన సమస్యకు సులభ పరిష్కారమున్నదనిపించిందామెకు.

నిర్మలకు ఆర్థిక సమస్యలు లేవు. భర్త వదిలిపెడితే తన జీవితం ఏమైపోతుందోనన్న బెంగలేదు. కానీ సమా

జంలో గౌరవంగా బ్రతకటం అన్నింటికీ మించి ముఖ్యం ఆమెకు. అందుకే నీరజ చూపిన పరిష్కారం ఆమెకు అంగీకారమయింది.

"అలస్యం—అమృతం-విషం—మీరిప్పుడే బయల్దేరటం మంచిది...." అన్నాడు శాస్త్రి.

ఉన్నట్లుండి నిర్మలకో అనుమానం వచ్చింది—"మీరు కానీ నా భర్తకు అవసరమైన సాక్ష్యాలు సంపాదించటం కోసం నన్నిలా మోసం చేయటం లేదుకదా—"

శాస్త్రి చిరాగ్గా — "దానికి వెధవ సోదంతా ఎందుకు—" అంటూ చటుక్కున ఆమె మెడమీద ఓ దెబ్బవేశాడు. క్షణాల్లో ఆమెకు స్పృహ తప్పింది.

ఆమెకు తిరిగి సరైన ఉపచారం చేసి స్పృహ తెప్పించి "అయిదు నిమషాలసేపు మీకు స్పృహ లేకుండా చేశాను. ఈ అయిదు నిమషాలు చాలు మాకు—ఎన్నో సాధించడానికి. మనుషుల్ని తుకుపోవటం—అందులోనూ ఆడవాళ్ళను ఎత్తుకుపోవటం మాకు పల్లేరుపై బండి నడకవంటిది. పిచ్చి పిచ్చి అనుమానాలతో మీ భవిష్యత్తు పాడుచేసుకోకండి. మేము కూడా మీ వెంట రాము. మీకు తన ఇల్లు తెలుసునని నీరజ చెప్పింది. మీరామె ఇంటికి వెళ్ళండి. ఎట్నొచ్చీ ఆమె ఇంటికి నీ కార్లో వెళ్ళడం అంత మంచిదికాదని నా ఉద్దేశ్యం...." అన్నాడు శాస్త్రి.

నిర్మల ఇంక మారాలోచించలేదు. ఆమె పార్కు నుంచి బయటకు వెళ్ళి డ్రైవర్ని పంపేసింది. తర్వాత నీరజ ఇంటికి రిక్షాలో వెళ్ళింది.

ఆమె నీరజ ఇంట్లో అడుగుపెట్టటం మిత్రులిద్దరూ దూరాన్నుంచి గమనించి టైము చూసుకున్నారు,

5

సరిగ్గా మర్నాడదే టైముకి వాళ్ళు దూరాన్నుంచి గమనించారు.

నిర్మల నీరసంగా బయటకు వస్తోంది.

"మనం ఋణం తీర్చుకున్నట్లే!" అన్నాడు శాస్త్రి.

"నీరజ ఋణం మనం తీర్చుకున్నాం. కానీ మన ఋణాలలాగే ఉండిపోయాయి—" అన్నాడు శర్మ.

"అయితే నిర్మలను డబ్బు అడుగుదాం .." అన్నాడు శాస్త్రి.

"అడిగితే ఇస్తుందంటావా?"

"ఎందుకివ్వదు? ఆమెకు మనం చేసిన ఉపకారం సామాన్యమైనది కాదు. విడాకులు కోరే భర్తనుంచి ఆమెను...."

"సరే—అదంతా మనం కల్పించిన కథ. నిర్మలను నీరజ ఈ యిరవై నాలుగ్గంటలలోనూ ఏం చేసిందో తెలియదు...."

"నీరజమీద నాకా నమ్మకముంది. ఆమె అన్నమాట తప్పదు...."

"సరే—ఓ రాయివేసి చూద్దాం. మనకు పోయిందేముంది?"

మిత్రులిద్దరూ త్వరత్వరగా వెళ్ళి ఆమెను కలుసుకున్నారు. నిర్మల వాళ్ళను చూసి—"మీరా?" అంది.

"అవును. మేము మిమ్మల్ని నిన్న వెళ్ళమన్నాం. మీరీరోజు వెళ్ళినట్లున్నారు. నిన్న ముహూర్తం బాగో లేదా—" అన్నాడు శాస్త్రి.

నిర్మల మాట్లాడలేదు.

"వెళ్ళిన పని సక్రమంగా అయిందా?"

నిర్మల నీరసంగా నవ్వింది.

"అడుగుతున్నందుకు మరోలా అనుకోకండి. మీ భర్త అప్పగించిన పని సక్రమంగా చేయలేకపోయాం. మాకా బేరం పోయింది. మీరు మాకు ఎంతో కొంత డబ్బు ఇవ్వాలి...." అన్నాడు శర్మ.

"మీకు డబ్బు కావాలా?" అంది నిర్మల.

"అవును...."

"ఎంత?"

"మీ రెంతిచ్చినా సరే...."

"వంద ఇస్తాను—తీసుకుంటారా?"

శర్మ తెల్లబోయాడు—"పోనీ—అంతే ఇవ్వండి. మీ శక్తి అంతే అనుకుంటాం—" అన్నాడు.

"మీరు చేసినదానికి బదులిచ్చే శక్తి నాకుంటే బాగుండేది...."

"అది మా దురదృష్టం...." అన్నాడు శాస్త్రి— "పోనీ ఆ వందే ఇవ్వండి. త్వరగా...."

"అది మీ దురదృష్టం కాదు—అదృష్టం...."

శాస్త్రి కోపంగా — "మా సంగతి మీకు తెలియదు. కావాలంటే ఏమైనా చేయగలం మేము...." అన్నాడు.

"ఏమైనా చేయగలరా?"

"ఆ....మంచి పనైతేనే మరి!"

"అయితే మీ ఇద్దరికీ చెరో పదివేలూ యిస్తాను. నీరజ భర్త శ్యామలరావును మామూలు మనిషిని చేయండి—" అంది నిర్మల.

శాస్త్రి తెల్లబోతూ—"ఏమిటన్నారూ?" అన్నాడు.

"నేనేమిటన్నప్పటికీ అది మంచి పని కాదని మాత్రం

మీరనలేరు....”

శాస్త్రి, శర్మ ఓ క్షణం ఆలోచించారు.

“సరే—ఆ శ్యామలరావు వివరాలు చెప్పండి!”

“అన్నీ చెబుతాను. వాడో తాగుబోతు. జూదరి. తన అవసరాలకోసం భార్యచేత వ్యభిచారం చేయించే నీచుడు....” అంది నిర్మల.

“అలాంటి నీచుడివల్ల ఏ భార్యా సుఖపడదు. వాడు చావటం మంచిది. అప్పుడు నీరజ యింకో పెళ్ళి చేసుకుంటుంది....”

“నీరజకు వాడు చావటం ఇష్టంలేదు. మారటమే ఇష్టం....”

“ఆహా—....భారతనారీ జిందాబాద్....” అన్నాడు శర్మ.

6

“అడుగో—దేవదాసు....” అన్నాడు శాస్త్రి.

“ఆహా-కళ్ళింకా మూతలు పడలేదు. మన అదృష్టం..” అన్నాడు శర్మ.

ఇద్దరూ అతడిని సమీపించారు.

“నమస్కారం దేవదాసుగారూ—...” అన్నాడు శాస్త్రి.

“నా పేరు దేవదాసు కాదు....శ్యామల....” అన్నాడతడు.

“అదేంటి సార్....చూడ్డానికి మగాడిలా కనబడుతున్నారు. ఆడపిల్ల పేరు చెబుతారేమిటీ?” అన్నాడు శర్మ ఆశ్చర్యపడుతున్నట్లు.

“నేను మగాణ్ణే—నా పేరు శ్యామల...” అతడు వాక్యం పూర్తిచేయలేక మళ్ళీ అక్కడే ఆగిపోయాడు.

"అయితే మీరు రచయితలయుండాలి. అది మీ కలం పేరా...."

అతడు చిరాగ్గా వారిద్దరి వంకా చూశాడు. మాటి మాటికీ కళ్ళు మూస్తున్నాడు తెరుస్తున్నాడు. సరిగ్గా మాట్లాడలేకపోతున్నాడు.

"కలం పేరు కాదు. నా పేరు శ్యామల...." మళ్ళీ వాక్యం ఆగిపోయింది.

"ఏమిటి సార్ — మీ పేరు శ్యామలంటారు?"

"నా పేరు శ్యామల కాదు....శ్యామల...." అతడా వాక్యం పూర్తిచేయలేక పోతున్నాడు.

"సరే—నీ పేరు చెప్పటం నీవల్ల కాదు కానీ— నాతో వస్తే డబ్బు దొరికే మార్గం చెబుతాను...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"డబ్బా—" అని అతడు నవ్వి — "డబ్బు సంపాదించే మార్గాలు నాకే తెలుసు సవాలక్ష. ఈ శ్యామల" అన్నాడు. పేరు దగ్గరకొచ్చేసరికి తర్వాతి అక్షరాలతడి స్ఫురణకు రావటంలేదు.

"ఒకటి కాదు. రెండు కాదు. లక్షరూపాయలు. ఒక్కసారిగా లక్షరూపాయలు. ఈ రాత్రికే లక్ష రూపాయలు నీ స్వంతమయ్యే మార్గం చెబుతాను...."

అతడి మత్తు చాలావరకూ విడిపోయింది. అతడు మిత్రులిద్దరినీ అనుసరించాడు. ముగ్గురూ ఓ పార్కులో కూర్చున్నారు.

"ఇక్కడ వెల్తురు బాగా వుంది—" అన్నాడు శ్యామలరావు.

"బార్లో చాలా చీకటిగా వుంది కదూ—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"నిన్ను చీకట్లోంచి వెలుగులోకి తీసుకురావటం మా ఉద్దేశ్యం—" అన్నాడు శర్మ.

"వెలుగు డబ్బు సంపాదించడానికి. చీకటి ఖర్చు పెట్టడానికి.... చెప్పండి. తొందరగా చెప్పండి. లక్షరూపాయలెలా వస్తాయి నాకు?"

"ముందు నీ పేరు చెప్పు ..." అన్నాడు శాస్త్రి.

"నా పేరు శ్యామలరావు...." అని — "అరే— వెలుగ్లోకి రాగానే నా పేరు గుర్తొచ్చేసిందే...." అన్నాడు శ్యామలరావు సంతోషంగా.

"సగం పేరు నీ కెప్పుడూ గుర్తుంది. మిగతా సగమే మర్చిపోయావు. నీ పేరులో సగమంటే తెలుసా? అర్ధాంగం....నువ్వు నీ అర్ధాంగిని మర్చిపోయావు. ఆమెను నువ్వు మర్చిపోకూడదు. తెలిసిందా?" అన్నాడు శర్మ.

"ఈ ఉపన్యాసం దేనికి? ఇలాంటివి ప్రతి హిట్ తెలుగు సినిమాలోనూ వుంటూనే వుంటాయి. ముందు లక్షరూపాయల సంగతి మాట్లాడండి. ." అన్నాడు శ్యామలరావు.

"నువ్వు నీ భార్యతో మర్యాదగా కాపురంచేయాలి. ఆమె సంపాదనలో జల్సాచేయటంకాక-నీ సంపాదనతో ఆమెను సుఖపెట్టాలి. ఇది నా ఆజ్ఞ ...." అన్నాడు శర్మ.

"నువ్వెవ్వడివి నన్నాజ్ఞాపించడానికి...."

"నీకు తెలుసో తెలియదో....నీ శరీరం లక్షరూపాయల విలువచేస్తుంది. తాగుడుతో దాన్ని చంపేస్తున్నావు. నువ్వు తాగుడు మానేస్తే నీకు నేను మంచి ఉద్యోగం ఇప్పిస్తాను. ఆ ఉద్యోగం చేసుకుంటూ హాయిగా నీ భార్యతో...."

శాస్త్రి ఏదో చెబుతూండగా శ్యామలరావు లేచి—

"నా సమయమంతా వృధా చేస్తున్నారు. లక్షరూపాయలొచ్చేమార్గం చెబుతారేమోననుకుని ఇక్కడికి వచ్చాను" అంటూ ఆక్కణ్నించి కదిలాడు.

అప్పుడు మొదలైంది శాస్త్రి, శర్మల ఆట.

"గురూ-ఫుట్ బాలా, టెన్నిసా, షటిలా, క్రికెట్టా?" అన్నాడు శర్మ.

"అన్నీ ఆడదాం—" అంటూ శాస్త్రి శ్యామలరావు చేయి పట్టుకున్నాడు.

"నేనెందుకు?" అన్నాడు శ్యామలరావు.

"మేమేమాట ఆడినా నువ్వే మా బంతివి...." అన్నాడు శాస్త్రి.

ఆ తర్వాత పావు గంటలో శ్యామలరావు వళ్ళు హూనమైపోయింది.

"మీరు చెప్పినట్లు వింటాను...." అంటూ అతడు వేడుకున్నాడు.

"అయితే అర్జంటుగా ఇంటికి వెళ్ళు. నీ భార్య కాళ్ళు పట్టుకో. జరిగిందానికి తప్పయిపోయిందను. నీ బుద్ధి మార్చుకో...."

శ్యా మ ల రా వు దీనంగా—"నాదొక్కమాట!" అన్నాడు.

"చెప్పు...."

"నేను బుద్ధిగా బ్రతకడానికి సిద్ధమే! కానీ ప్రస్తుతం నా భార్యగా వుంటున్న ఆడది చెడిపోయింది. నేనూ అల్లరిచిల్లరిగా వుంటున్నాను కాబట్టి దాన్ని సహించాను. కానీ బుద్ధిగా వున్నప్పుడు నా కెందుకు? ఇంకో పిల్లను చూసి పెళ్ళిచేసుకుంటాను...."

"గురూ-ఇందాకా వాలీబాలు ఆడలేదు...." అంటూ

శర్మ శ్యామలరావును పైకెత్తాడు.

"బాస్కెట్ బాలయితే ఇంకా బాగుంటుందేమో!" అన్నాడు శాస్త్రి.

"మరి వీడు తూలడుగదా...." అన్నాడు శర్మ.

"దానికేముంది — మనమే మళ్ళీ లేవదీసి కూలేస్తూ వుండొచ్చు...."

శ్యామలరావు కంగారుగా — "మీరాటల గురించి ఆలోచించవద్దు. మీరేం చెబితే అది చేస్తాను...." అన్నాడు.

"ఇప్పుడు నువ్వు బుద్ధిగా వుంటావు. నీ భార్య కూడా బుద్ధిగా వుంటుంది. ఇద్దరూ బుద్ధిగా కాపురం చేసుకోండి....ఇంక నువ్వు వెళ్ళొచ్చు...."

శాస్త్రి ఇలా అనగానే శ్యామలరావులోకి ఒక్కసారిగా అంత శక్తి ఎలా వచ్చిందో ఏమో-ఎక్కుపెట్టిన బాణంలా క్షణంలో అక్కణ్ణించి మాయమయ్యాడు.

"గురూ—మారతాడంటావా?" అన్నాడు శాస్త్రి.

"చూద్దాం—" అన్నాడు శర్మ.

7

మర్నాడు వారు నీరజ ఇంటికి వెళ్ళేసరికి ఆమె ఇంట్లో నీరసంగా పడి వున్నది.

"ఏమయింది?" అన్నాడు శర్మ.

"నా భర్త వచ్చాడు—తెల్లవారుఝామున...."

"క్షమించమని అడిగాడా?" అన్నాడు శాస్త్రి కుతూహలంగా.

"లేదు—" అన్నదామె నీరసంగా.

నీరజ తనమీదకు రౌడీలను ఉసిగొల్పిందని శ్యామలరావు అభిప్రాయపడ్డాడు. శాస్త్రి, శర్మలమీద కలిగిన

కోపమంతా అతడు భార్యమీద చూపించాడు. ఇప్పుడు ఫుట్ బాల్, ఇప్పుడు క్రికెట్, ఇప్పుడు వాలీబాల్ అంటూ ఆమెను నానా హింసలూ పెట్టాడు.

ఫుట్ బాల్ అంటే కాలితో తన్నడం, క్రికెట్ అంటే కర్రతో కొట్టడం....

"గురూ — వాడిని మనం ఆడదాన్ని హింసించేలా తయారుచేశాం—" అన్నాడు శర్మ బాధగా.

"అసలు—మీ రాయన జోలికెందుకు వెళ్ళారు?"

"నిర్మల కోరికమీద...." అన్నాడు శాస్త్రి. అతను క్లుప్తంగా నిర్మల గురించి చెప్పి — "ఆమెలో చాలా మార్పు వచ్చింది. ఎలా?" అన్నాడు.

"అది మాత్రం చెప్పను...." అంది నీరజ.

"నువ్వు నిర్మలను ఏదో చేశావు...." అన్నాడు శర్మ.

"నేనేమి చేసినా ఆమెలో మార్పు తీసుకురాగలిగాను. మీరు నా భర్తలో మార్పు తీసుకుని రాలేక పోతున్నారు" అంది నీరజ.

"కొందరికి పుట్టుకతో వచ్చిన బుద్ధి పుడకలతో కానీ పోదు...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఆడలేక మద్దెల ఓడన్నాడుట—వెనకటికి ఒకడు" అంది నీరజ.

"మనం సామెతలు మాట్లాడుకోవద్దు...." అన్నాడు శాస్త్రి అర్థింపుగా—"ముందు నీ మనసులోని కోరిక చెప్పు—"

నీరజ స్పష్టంగా చెప్పింది. తన భర్త జీవించివుండాలి. దుర్వ్యసనాలు వదిలిపెట్టాలి.

"నిన్నింతలా చావదన్నాడు. అయినా నీకు వాడి మీద కోపంలేదా?" అన్నాడు శర్మ.

"ఆమె భారతనారి. ఆ విషయం మర్చిపోకు—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"భారతనారి అనగానే నాకు హిట్ తెలుగు సినిమా గుర్తుకు వచ్చింది ..."

"నాకూ గుర్తుకొస్తోంది ... "

మిత్రులిద్దరూ కళ్ళు కలుపుకున్నారు. వాళ్ళకు కళ్ళతో మాట్లాడుకోవటం వచ్చు. ఇద్దరూ ఒకరి భావాన్నొకరు బాగా అర్థంచేసుకున్నారు.

అప్పుడు శర్మ — "నీకు నీ భర్త ఇంట్లో వుంటే చాలా? అతణ్ని నువ్వే పోషిస్తావా?" అన్నాడు.

"ఊఁ" అంది నీరజ — "కానీ నాకప్పుడుద్యోగం కావాలి...." అని—"ఉద్యోగం నిర్మల ఇప్పిస్తుంది. నాకా ధైర్యముంది...." అంది మళ్ళీ.

"సరే—అయితే—నువ్విప్పుడు పరమ పతివ్రతా శిరోమణుల జాబితాలోకి చేరబోతున్నావు. సిద్ధంగా ఉండు" అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఏం చేయబోతున్నారు మీరు?" అంది నీరజ ఆశ్చర్యంగా.

"నీ భర్త మళ్ళీ ఎన్నడూ నిన్ను తన్నని విధంగా బుద్ధి చెబుతాము. అసలా పని నిన్ననే చేయవలసింది.." అన్నాడు శర్మ.

8

మిత్రులిద్దరూ మరోసారి ఇంటికి వెళ్ళి తమవద్దనున్న పుస్తకం పదిసార్లు చూశారు.

"ఇదేదో ముని శాపం వ్యవహారంలా వున్నది...." అన్నాడు శర్మ.

"ఇంతవరకూ ఎవరిమీదా ఈ ట్రిక్కు వేయలేదు

మనం...."

"వికటి సుందని భయంగా వుందా?" అన్నాడు శర్మ.

"లేదు. కానీ అమానుష మేమో ననిపిస్తోంది...."

"మరి శ్యామలరావు ప్రస్తుతానికి మనిషి కాదుగా."

శాస్త్రి నీరసంగా పడివున్న నీరజను గురుచేసుకున్నాడు. భార్యను వ్యభిచారానికి ప్రోత్సహిస్తూ ఆ భార్యనే కొట్టే ప్రబుద్ధుడు మనిషి అనిపించుకుంటాడా? తను బుద్ధిగా మసులుకోవలసివస్తే మరో స్త్రీని కట్టుకోవాలనే స్వార్థపరుడికి మనిషి అనిపించుకునే అర్హత ఉంటుందా?

ఇద్దరూ ఇల్లు వదిలి శ్యామలరావు కోసం వేట ప్రారంభించారు. ఓ బార్లో అతడు వారికి కనిపించాడు. కానీ వీరిని చూసి దరిదాపులకు కూడా రానివ్వలేదు.

"వీణ్ణెలా పట్టాలి?" అన్నాడు శర్మ.

"మరి కాస్త తాగేక ఎత్తుకుని తీసుకుని పోవడమే!" అన్నాడు శాస్త్రి.

"వద్దు. నిర్మల సాయం కోరుదాం-" అన్నాడు శర్మ.

నిర్మల ఈ వ్యవహారంలో తమకు సాయపడుతుందా? సాయపడక ఏం చేస్తుంది? ఏ కారణంవల్లనో ఆమె నీరజకు భయపడుతున్నది.

శర్మ నిర్మలకు ఫోన్ చేసి శ్యామలరావు బార్లోంచి బైటకు రావటంలేదనీ—అతణ్ని ఎలాగో అలా నీరజ ఇంటికి చేర్చితే తను క్షణాలమీద అతడిని మార్చబోతున్నాననీ కావాలనుకుంటే ఆ దృశ్యాన్ని తను కూడా స్వయంగా చూడవచ్చుననీ చెప్పాడు.

"సరిగ్గా మరో గంటలో శ్యామలరావు తన ఇంట్లో

వుంటాడు. అక్కడికి నేను కూడా వస్తాను...." అన్నది నిర్మల.

"గురూ-మనం వేషాలు మార్చాలి. అప్పుడే నాటకం రక్తి కడుతుంది—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"సరే—అలాగే!" అన్నాడు శర్మ.

9

నిర్మల పంపిన మనిషి శ్యామలరావును యింటికి పిల్చుకుని వెళ్ళాడు. అతడు వెళ్ళేసరికి అక్కడ నిర్మల వున్నది.

"నమస్కారమండి!" అన్నాడతడు.

"నువ్వు అన్ని సమయాల్లోనూ బార్లోనే వుంటావా?" అంది నిర్మల.

"లేదండి—ఇప్పుడే బారుకు వెళ్ళాను...." అన్నాడు శ్యామలరావు.

"నీరజ నా స్నేహితురాలు. నీ ప్రవర్తనకు అది చాలా బాధపడుతోంది. నువ్వు చాలా మారాలి—" అంది నిర్మల.

"బారుకు చాలామంది వెళ్తారండి. నేనూ అంతే! ఎట్లొచ్చీ నీరజ ప్రవర్తన సరైనదికాక నేనాట్టే యింటి పట్టున వుండను—" అన్నాడు శ్యామలరావు.

"ఛీ....అసత్య ప్రలాపీ!" అంటూ పక్క గదిలోంచి సాధువు వేషంలోని శర్మ గడ్డం నిమురుకుంటూ అక్కడ ప్రవేశించాడు.

"వీడెవడు?" అన్నాడు శ్యామలరావు చిరాగ్గా.

"సాధుపుంగవులను వాడు, వీడు అనరాదు—పాపం చుట్టుకుంటుంది—" అంటూ శర్మ వెనకనే శాస్త్రి ప్రవేశించాడు.

"ఎవరు మీరు — ఏమిటిదంతా?" శ్యామలరావు మరింత చిరాకుపడ్డాడు.

"సాధుపుంగవులం. ఈ ఇంట్లో ఓ మహా పతివ్రతా శిరోమణి వుంటే ఆశీర్వదించి పోదామని వచ్చాం—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఎవరా పతివ్రత?" అన్నాడు శ్యామలరావు.

"ఇంకెవరు—నీ భార్య!" అన్నాడు శర్మ.

పెద్ద జోకు విన్నట్లు శ్యామలరావు నవ్వసాగాడు— "డబ్బుకోసం రోజుకో మగాడితో వుండే నా భార్యలో మీకు పతివ్రత కనబడిందా?"

"మరి ఆమె సంపాదించిన డబ్బు నువ్వేం చేస్తున్నావ్?"

"భర్త కోరికమీద వ్యభిచారంచేసినా పాతివ్రత్యమే అనిపించుకుంటుంది. నిన్ను చూస్తే నువ్వెక్కడా పురాణాలు చదివిన వాడిలా కనిపించటంలేదు. రేపట్నించి నేనే స్వయంగా నీ పక్కన కూర్చుని పురాణ పఠనం చేస్తాను...." అన్నాడు శర్మ.

"నేనింట్లో ఉండను...." అన్నాడు.

"ఇకమీదట నువ్వు రోజూ ఇంటిపట్టునే వుంటావు. ఇది సాధుపుంగవుల ఆజ్ఞ—...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"నువ్వెవడివి—నన్నాజ్ఞాపించడానికి?...." అన్నాడు శ్యామలరావు.

"నన్నిలా అడిగినందుకు మన్నించమని పాదాలు పట్టుకో—లేదా శపించగలను...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఆయనకు కోపంవస్తే అన్నంతపనీ చేస్తాడు. వెంటనే పాదాలు పట్టుకో—" అన్నాడు శర్మ.

"ముందు మీకు దేహశుద్ధి అవసరం...." అంటూ

కోపంగా చేయి పైకెత్తాడు శ్యామలరావు.

"నామీదకే చేయెత్తుతావా? ఆ చేయి పడిపోవు గాక...." అన్నాడు శాస్త్రి.

సరిగ్గా అప్పుడే శర్మ శ్యామలరావు వెనుక చేరి మెడ పక్క ఏదో నరాన్ని ఒకసారి నొక్కి వదిలాడు.

ఉన్నట్లుండి శ్యామలరావు పెద్ద కేక పెట్టి క్రిందపడి పోయాడు.

అప్పుడక్కడికి పరుగున వచ్చింది నీరజ. నిర్మల మూరాన్నుంచే జరుగుతున్నదంతా చూస్తోంది.

శ్యామలరావుకు ఒక చేయి, కాలు సరిగ్గా పని చేయటంలేదు. అతడు స్పృహతోనే వున్నాడు కానీ మాట్లాడలేక పోతున్నాడు.

"ఆయన్నేం చేశారు?" అంది నీరజ.

"నేను శపించాను—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఇది శాపమా, పక్షవాతమా?" అంది నీరజ.

"పక్షవాతం కాదు. శాపమే!" అన్నాడు శాస్త్రి.

"అయితే పరిహారం చెప్పండి స్వామీ-మీ పాదాలు పట్టుకుంటాను—" అంటూ శాస్త్రి పాదాలమీద వాలి పోయింది నీరజ.

"వాడు మూర్ఖుడు. క్రూరుడు. వాడికీశాస్తి కావలసిందే—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"అలాగనకండి స్వామీ—మీ రెన్ని అన్నా ఆయన నా భర్త. ఆయన్ను తిరిగి మామూలు మనిషిని చేయండి" అంది నీరజ.

శర్మ కూడా నీరజ తరఫున శాస్త్రిని వేడుకున్నాడు.

"అయితే నెలరోజులపాటు నియమనిష్ఠలతో నీ పతికి సేవలు చేసుకో. ఇద్దరూ పరస్పరానురాగవర్తులై మీ

పాత జీవితాలు మరిచిపోయి ఒక మాసం రోజులు వుండ గలిగితే—నీ పతి మళ్ళీ మామూలు మనిషవుతాడు—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"నిజమా స్వామీ!" అంది నీరజ.

"సాధుపుంగవులెన్నడూ అసత్యం పలుకరు—" అన్నాడు శాస్త్రి.

"స్వామీ — నేను గత జీవితం మర్చిపోవడానికి సిద్ధమే! అయితే నెలరోజులపాటు నియమనిష్టలతో నా పతిని సేవించుకోమన్నారు. ఇల్లెలా గడుస్తుంది?" అంది నీరజ.

"నీ ఖర్చులన్నీ నేను భరిస్తాను. ఆ తర్వాత నీ భర్తకు మంచి ఉద్యోగం వచ్చేలా చూస్తాను...." అంది నిర్మల.

శ్యామలరావు జరుగుతున్నదంతా విన్నాడు. కానీ అసహాయుడై చూస్తున్నాడు.

నిర్మల అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోతూ శాస్త్రినీ, శర్మనూ పిలిచింది. వీధి గుమ్మంలో ఆమె వాళ్ళిద్దరికీ ఒక చెక్కు ఇచ్చింది. శాస్త్రి చూశాడు. అది మార్చుకుంటే పదివేల రూపాయలు.

"ఈ చెక్కు మారుతుందా?" అన్నాడు శాస్త్రి.

"స్వయంగా మీ మహిమను చూశాను. మిమ్మల్ని మోసం చేస్తానా?" అంది నిర్మల భయంగా. ఎంతో సామాన్యంగా మాట్లాడుతూ, సాధారణంగా కనిపించే ఈ యువకుల శక్తియుక్తులు అసాధారణం, అసామాన్యం అని ఆమె గ్రహించింది.

నిర్మల వెళ్ళిపోయాక మిత్రులిద్దరూ లోపలకు వెళ్లారు.

"నీకు ఒక్క పదినిముషాలసేపు పూజా విధానం నేర్పుతాను. ఆ ప్రకారంచేస్తే ఆయన నెలరోజుల్లో

మామూలు మనిషి అవుతాడు—" అన్నాడు శాస్త్రి.

శ్యామలరావు నిస్సహాయంగా చూస్తూండగా పక్క గదిలోకి వెళ్ళారు.

"చూస్తూండగా నా భర్తకు పక్షపాత మెలా వచ్చింది?" అంది నీరజ ఆశ్చర్యంగా.

"అదే మేము నేర్చుకున్న అనేక విద్యల్లో ఒకటి. నాడీమండలాన్నంతా క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన ఓ మహాజ్ఞాని వ్రాసిన అపూర్వ గ్రంథం సాయంతో ఈ పని చేయగలిగాము. మాకో చిన్న సందేహం తీర్చినావంటే తిరిగి నీ భర్త మామూలు మనిషయ్యే ఉపాయం చెప్పగలము...." అన్నాడు శాస్త్రి.

"మీకు సందేహం తీర్చగల పాటిదానినా?" అంది నీరజ.

"నువ్వు నిర్మల నెలా వశపర్చుకున్నావో మాకు తెలియడం లేదు...." అన్నాడు శర్మ.

"ఓస్ అదా?" అంది నీరజ.

"నా వద్ద ఒక పాత రివాల్వరుంది. అది హత్యచేయడానికి పనికిరాదు. కానీ మనుషుల్ని బెదిరించడానికి పనికొస్తుంది. నిర్మలను దాంతో బెదిరించాను...."

"బెదిరించి...?" అన్నాడు శర్మ.

"నగ్నంగా ఫోటోలు తీశాను. నేనెలా నిలబడమంటే అలాగ— నేనెలా చెబితే అలాగ.... మొత్తం ఒక రీలు తీశాను. నా భర్తకు ఫొటోగ్రఫీ హాబీ వుండేది. ఇంట్లో డెవలపింగుకీ ప్రింటింగుకీ అవకాశాలున్నాయి. ప్రింట్లు తీసి నిర్మలకు చూపించాను.

రాత్రికి ఆమెను వేరే గదిలో ఉంచాను. ఆ పక్క గది నా పడకగది. ఆ రాత్రి నాకు మామూలుగా ఓ

ప్రియుడొచ్చాడు. వాడికీ ఫోటోలు చూపించి ఎవరివో చెప్పాను. వాడి అభిప్రాయం అడిగాను. ఇంకా ఎలాంటి ఫోటోలు తీయిస్తే బాగుంటుందో అడిగాను. మా మొత్తం సంభాషణ అంతా నిర్మల విన్నది.

మర్నాడుదయం నిర్మలకు రాత్రి ప్రియుడు సూచించిన విధంగా మరికొన్ని ఫోటోలు తీశాను. నీ కారణంగా నేను వ్యభిచారిణినయ్యాను. నా వద్దకు వచ్చిన ప్రియు లందరూ నీ చిరునామాను, నీ నగ్న రూపాలను చూస్తూ ఉంటారు—అని నిర్మలకు చెప్పాను.

ఫోటోలను ఆమె ఊహించలేని చిరునామాకు పోస్టు చేశాననీ నాకే ప్రమాదం కలిగినా అవి విరివిగా ఊరంతా పంచిపెట్టబడతాయనీ చెప్పాను. ఆమె నా జోలికి రానంతకాలం ఆ ఫోటోలను కేవలం విటులకు మాత్రం చూపిస్తాననీ-పొరపాటున కూడా ఎవరికీ ఇవ్వననీ హామీ ఇచ్చాను. నాకీ వ్యభిచార జీవితంనుంచి విముక్తి కలిగి గౌరవ జీవితం లభిస్తే తప్ప ఆ ఫోటోలు ప్రతి రాత్రీ కొత్త వ్యక్తులు చూస్తూంటారని అన్నాను.

నిర్మల వెంటనే నా జీవితం మార్చాలనుకుంది. ఎందు కనుకుందో మీరే ఊహించగలరు. ఆ ఫోటోల్లో విధంగా ఇతరుల కళ్ళబడాలని ఏ ఆడదీ అనుకోదు. కనీసం తన ఫోటోలు అలా చూడబడటం కూడా ఏ భారతనారీ సహించలేదు. అందులోనూ నిర్మల సంగతి నేను బాగా అర్థం చేసుకున్నాను...."

"ఆ ఫోటోలేమయ్యాయి?"

"ఏమైనా—మీకు మాత్రం చూపించను...." అంది నీరజ.

"పాపము శమించుగాక — నువ్వు చూపుతానన్నా

అలాంటి ఫోటోలు మేము చూడం" అన్నాడు శాస్త్రి.

"మరి నా భర్త మామూలు మనిషయ్యే ఉపాయం చెప్పండి...."

"అతడిలో దానంతటదే మార్పు వస్తుంది. రోజు రోజుకూ కొంచెం కొంచెం పరిస్థితి మెరుగుపడి—నెల రోజులయ్యేసరికి పూర్తిగా మామూలు మనిషవుతాడు. అయితే నువ్వు మాత్రం నీ నియమనిష్ఠలవల్లే అతడిలో మార్పు వచ్చినట్లు భ్రమను కలిగించాలి. ఎప్పుడైనా అతడికి చిత్త చాంచల్యం కలిగిందా — తిరిగి అతణ్ని స్వస్థుణ్ని చేయగల శక్తి మాకుంది-" అన్నాడు శాస్త్రి.

"ఆ ఉపాయమేదో నాకూ చెప్పకూడదా?" అంది నీరజ.

"దీనికి చాలా పెర్ఫెక్షన్ కావాలి. ఈ ప్రయోగం మా శర్మ చేయగలిగినట్లు నేను కూడా చేయలేను. పట్టు సరిగ్గా లేకపోతే మనిషి ప్రాణాలు పోవచ్చు—" అన్నాడు శాస్త్రి.

10

శాస్త్రి, శర్మ ఇద్దరూ బజార్లో ఏదో బొమ్మను బేరం చేస్తున్నారు. వాళ్ళ పక్కింటి పాప పుట్టిన రోజు బహుమతిగా ఇవ్వాలని వారి అభిప్రాయం. బొమ్మ వారికి నచ్చింది. వాడు పదెనిమిది రూపాయలు చెప్పాడు.

శర్మ నూరు రూపాయలనోటు చూపించాడు. వాడు చిల్లరలేదన్నాడు.

అది చాలా చిన్న కొట్టు.

శర్మ షాపులోంచి బయటకు వచ్చాడు—చిల్లర ఎవరిస్తారా అని చూస్తూ. ఆ సమయంలో అతడికి రిక్షావాలా కనిపించాడు.

శర్మ చటుక్కున అతడిని సమీపించి—"అరే—

"నువ్వటోయ్—" అన్నాడు.

రిక్షా వాలా అతడిని గుర్తుపట్టి—నీరసంగా—"ఎక్కడికి బాబూ!" అన్నాడు.

"ఏం లేదోయ్-వంద రూపాయల చిల్లర కావాలి-" అన్నాడు శర్మ.

"అమ్మో — ఆ రోజులు పోయాయి బాబూ—ఏ ముహూర్తాన మీకు రిక్షా కట్టానో కానీ ఆ తర్వాతనుంచి నా బేరాలు తగ్గిపోయాయి...." అన్నాడు వాడు నీరసంగా.

"ఏం జరిగింది?" అన్నాడు శర్మ ఆశ్చర్యంగా.

"నా బేరాలన్నీ ఫామిలీ లేడీస్ తోటే—నీరజమ్మ కథ అందరికీ తెలిసిపోయింది. అందరి మొగుళ్ళూ మారిపోయారు. నాకు తెలిసిన ఫామిలీ లేడీసంతా నిజంగా ఫామిలీ లేడీస్సై పోయారు బాబూ—" అన్నాడు వాడు బాధగా.

శర్మ వాడి మాటలు విని ఉత్సాహంగా షాపులోకి పరుగెత్తాడు.

"చిల్లర దొరికిందా?" అన్నాడు శాస్త్రి.

"లేదు గురూ....కానీ మనకో మంచి వృత్తి దొరికినట్లనిపించింది. ఇచ్చట భర్తలు బాగుచేయబడుదురు— అని ఓ బల్లకట్టి వ్యాపారం ప్రారంభిస్తే ఎలాగుంటుందీ అని చూస్తున్నాను. అప్పుడు చాలామంది ఫామిలీ లేడీసు మనవల్ల సుఖపడతారు—...." అన్నాడు శర్మ.

"ఆ మాటలకు శాస్త్రి పగలబడి నవ్వాడు.

—:అ యి పో యిం ది:—